

Istungidokument

A8-0033/2017

8.2.2017

RAPORT

ELi vahendite kohta soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks
(2016/2144(INI))

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Raportöör: Clare Moody

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	16
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS	19
EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS	23
VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS	27
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	28

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi vahendite kohta soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks (2016/2144(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020¹,
- võttes arvesse mitmeaastasele finantsraamistikule lisatud institutsioonidevahelist ühisdeklaratsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006²,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta³,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) läbivaatamine/muutmine – Tulemustele keskenduv ELi eelarve“ (COM(2016)0603),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Programmi „Horisont 2020“ 2014. aasta järelevalve aruanne“ (SWD(2016)0123),
- võttes arvesse komisjoni töödokumenti, mis käsitleb programmide tegevuskulude eelarvestust Euroopa Liidu 2017. eelarveaasta üldeelarve projektiks (COM(2016)0300),
- võttes arvesse talituste ühist töödokumenti „Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020“ (SWD(2015)0182),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ (SWD(2015)0278),
- võttes arvesse oma 13. septembri 2016. aasta resolutsiooni töö- ja eraelu tasakaalu soodustavate tingimuste loomise kohta tööturul⁴,

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

² ELT L 347, 20.12.2013, lk 470.

³ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0338.

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi poliitikaosakonna D 2015. aastal avaldatud uuringut „ELi eelarvevahendid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks“ ja poliitikaosakonna C 2016. aastal avaldatud järeluuringut, mis käsitleb vahendite kasutamist soolise võrdõiguslikkuse tagamiseks osas liikmesriikides,
 - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2010. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015“ (COM(2010)0491),
 - võttes arvesse oma 8. märtsi 2016. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta Euroopa Parlamendi töös¹,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu aruannet soopõhise eelarvestamise kohta: soopõhise eelarvestamise ekspertgrupi lõpparuanne – Strasbourg 2015,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A8-0033/2017),
- A. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu põhiväärtus, mis on sätestatud aluslepingutes; arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8 sätestatakse soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõte, märkides et kõigi liidu meetmete eesmärk on meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja võrdõiguslikkuse edendamine;
- B. arvestades, et ÜRO 17 säästva arengu eesmärkide hulgas, mis tuleb saavutada aastaks 2030, on eesmärk nr 5 sooline võrdõiguslikkus, mis puudutab kõiki 17 eesmärki;
- C. arvestades, et komisjoni 2015. aasta detsembris avaldatud dokumendis „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“ rõhutatakse ELi rahastamise otsustavat rolli soolise võrdõiguslikkuse toetamisel; arvestades, et üheski ELi institutsioonis ei ole sooteadlikku eelarvestamist järjepidevalt kohaldatud;
- D. arvestades, et kulused ja tulused käsitlevad otsused mõjutavad naisi ja mehi erinevalt;
- E. arvestades, et oma 6. juuli 2016. aasta resolutsioonis mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) valimistejärgse muutmise ettevalmistamise ja Euroopa Parlamendi tähelepanekute kohta enne komisjoni ettepaneku valmimist toetab parlament soolise võrdõiguslikkuse tulemuslikku arvessevõtmist;
- F. arvestades, et sooküsimusi käsitletakse tavaliselt rohkem nn pehmetes poliitikavaldkondades, nagu inimressursside arendamine, kui nn kõvades valdkondades, nagu taristu ja IKT, mis saavad rohkem rahalist toetust;
- G. arvestades, et töö- ja eraelu tasakaalustamiseks tuleb tagada hooldusega seotud puhkuse hästi läbimõeldud süsteem ning kvaliteetsed, taskukohased ja kättesaadavad riiklikud hoiu- ja hooldusasutused, ning arvestades, et nende asutuste kulud tuleb arvestada taristuinvesteeringute hulka; arvestades, et need kaks tegurit on naiste tööturul osalemise, juhtivatel ametikohtadel töötamise ning teadus- ja uurimistegevuses

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0072.

osalemise ja seega ka soolise võrdõiguslikkuse eeltingimuseks;

- H. arvestades, et Euroopa Parlamendi, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Ülemkogu ühisdeklaratsioonis nõutakse, et mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) suhtes kohaldatavatesse iga-aastastesse eelarvemenetlustesse integreeritaks vajaduse korral soolist võrdõiguslikkust arvestavad elemendid, võttes arvesse seda, kuidas liidu üldine finantsraamistik aitab kaasa soolise võrdõiguslikkuse paranemisele ning tagab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise; arvestades, et sellest hoolimata on vaja suurendada kindlat pühendumist soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele, kuna praeguste poliitikameetmete rakendamine on olnud minimaalne ning sooküsimustele on eraldatud ebapiisavalt eelarvevahendeid;
- I. arvestades, et alates 2008. aasta kriisist on soolise võrdõiguslikkuse tähtsuse vähenemine avalikus arutelus ja poliitilises tegevuses olnud ilmne nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil; arvestades, et kriisist tingitud eelarve konsolideerimise ja eelarvepiirangute tõttu vähenevad tõenäoliselt soolise võrdõiguslikkuse strateegiate ja sellega tegelevate asutuste jaoks kättesaadavad vahendid veelgi;
- J. arvestades, et ELis valitseva usalduskriisi ajal peaks kõigi Euroopa Liidu institutsioonide jaoks olema prioriteet rahaliste vahendite kasutamise täielik läbipaistvus ning see on küsimus, mida nad ei tohi ignoreerida;
- K. arvestades, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) avaldatud 2015. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeksi kohaselt ollakse Euroopas soolise võrdõiguslikkuse eesmärgi saavutamiseks ikka veel kaugel;
- L. arvestades, et üks soolise võrdõiguslikkuse kõige olulisemaid näitajaid on võrdne töötasu; arvestades siiski, et ELi jõupingutused ja nende tulemused naiste osakaalu suurendamiseks tööturul ning naiste ja meeste võrdse majandusliku iseseisvuse suurendamiseks, edendades naiste ja meeste võrdsust otsuste tegemises, võideldes soolise vägivalga vastu ja toetades ohvreid, samuti edendades soolist võrdõiguslikkust ja naiste õigusi kogu maailmas, on sama olulised;
- M. arvestades ÜRO Pekingi 1995. aasta tegevusprogrammi, milles kutsuti üles kasutama eelarveprotsessis sootundlikku lähenemisviisi;

Üldised märkused

1. väljendab heameelt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 8 kohase soolise võrdõiguslikkuse kavandatava süvalaiendamise kui ELi eelarve valdkonnaülese poliitikaeesmärgi üle ELi fondides ja programmides;
2. peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et ELi kõrgetasemelist poliitilist kohustust soolise võrdõiguslikkuse ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise suhtes ei ole veel ELi poliitikavaldkondade eelarveeraldistes ja kulusid käsitlevates otsustes sooteadliku eelarvestamise meetodika osana täielikult kajastatud;
3. märgib, et sooteadlik eelarvestamine on osa üldisest soolise võrdõiguslikkuse strateegiast, ning rõhutab seetõttu, et on põhjaneva tähtsusega, et ELi institutsioonid pühenduksid sellele valdkonnale; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et ELi soolise

võrdõiguslikkuse strateegiat aastateks 2016–2020 ei võetud vastu, ning, korrates nõukogu 16. juuni 2016. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse kohta, kutsub komisjoni üles andma soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019 võetud strateegilisele kohustusele suuremat kaalu, võttes selle vastu teatisena;

4. rõhutab eelarve koostamisse kaasatud struktuuride ja protsesside olulisust ning vajadust muuta neid, mille puhul on tõestatud, et need toetavad või edendavad tahtmatult soolist ebavõrdsust;
5. märgib, et teadlikkuse suurendamine ja koolitus soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise ja sooteadliku eelarvestamise kohta on vajalikud selleks, et töötada välja sootundlikud struktuurid ja menetlused;
6. märgib, et mõned ELi programmid (nt Euroopa Sotsiaalfond, õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse 2014.–2020. aasta programm, programm „Horisont 2020“, ühinemiseelse abi rahastamisvahend (2014–2020) (IPA II), humanitaarabi valdkonnas arengukoostöö rahastamisvahend ning demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend) hõlmavad konkreetseid soolise võrdõiguslikkusega seotud meetmeid, samas kui teised (nt Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm, Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ning Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond) sisaldavad viiteid soolise võrdõiguslikkuse üldpõhimõtetele, kuid vaid vähestes programmides on määratud tegelikult kindlaks selged eesmärgid ja sihtotstarbelised vahendid või nähtud ette süsteemne rakendamine ja järelevalve;
7. taunib asjaolu, et mitmed programmid sisaldavad soolise võrdõiguslikkust vaid horisontaalse eesmärgina, mis üksnes ei vähenda toetust soopõhiste meetmetele, vaid muudab ka peaaegu võimatuks hinnata summasid, mis on eraldatud sooküsimustele¹;
8. taunib, et enamikul ELi rahastatavatest programmidest puuduvad konkreetset sihipäraseid meetmeid koos spetsiaalsete eelarveeraldistega soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas; märgib, et soolist võrdõiguslikkust tuleks tunnustada poliitilise eesmärgina ELi eelarve jaotistes ja seda tehes tuleks täpsustada üksikute poliitikaeesmärkide ja tegevuste jaoks eraldatavad summad, et need oleksid läbipaistvamad ega varjutaks soolise võrdõiguslikkuse eesmärke; on seisukohal, et eelarvekontrolli ülesanded peaksid viitama sellele, mil määral ELi eelarve ja selle rakendamine soodustab või takistab võrdõiguslikkuse poliitikat;
9. peab kahetsusväärseks, et nii ELi kui ka riiklikud ametiasutused kasutavad meetmete kavandamisel ja nende rakendamisel harva soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise vahendeid, nagu soolised näitajad, soolise mõju hindamine ja sooteadlik eelarvestamine; peab kahetsusväärseks praegust põhjalike sooliste näitajate ja sooliselt eristatud andmete puudumist, ning rõhutab asjaolu, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut peaks koguma sooliseid näitajaid ning sooliselt eristatud andmeid, et oleks võimalik koostada ülevaade ELi poliitikameetmete mõjust soolisele võrdõiguslikkusele ning saavutada sellega seotud õige finantsiline ja eelarveline usaldusväärsus; rõhutab Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi põhjanevat rolli selles, et kaotada lõhe

¹ Komisjoni töödokument, mis käsitleb programmide tegevuskulude eelarvestust Euroopa Liidu 2017. eelarveaasta üldeelarve projektiks, (COM(2016)300), lk 15.

statistikute ja poliitikakujundajate vahelises koostöös, et tõsta teadlikkust probleemidest, mis kaasnevad tundlike andmete kogumisega; kordab seetõttu oma nõudmist, et soolise võrdõiguslikkuse näitajaid ja statistikat tuleks edasi arendada, et oleks võimalik hinnata ELi eelarvet soolisest perspektiivist ning jälgida sooteadlikku eelarvestamist;

10. peab kahetsusväärseks, et vaatamata mitmeaastasele finantsraamistikule lisatud ühisdeklaratsioonile soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta ei ole selles valdkonnas märkimisväärselt edu saavutatud;
11. peab äärmiselt kahetsusväärseks asjaolu, et mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) põhjal ei ole koostatud selget soolise võrdõiguslikkuse strateegiat, millel oleksid konkreetsed eesmärgid, sihid ja vahendid;
12. peab kahetsusväärseks, et komisjoni 2016. aasta septembris avaldatud teatises mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise kohta ei osutata soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamisele;
13. nõuab soolise võrdõiguslikkuse strateegiat ja selle integreerimist Euroopa poolaastasse;
14. rõhutab, et läbipaistvus ja teabe kättesaadavus tegelike saavutuste kohta soolise võrdõiguslikkuse alal, mitte ainult rakendamise kohta, peaks olema Euroopa Liidu tegelik prioriteet;
15. nõuab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise sätete vastuvõtmist ka sellistes valdkondades, mida ei peeta otseselt seotuks soolise võrdõiguslikkuse valdkonnaga, nagu IKT, transport, ettevõtluse ja investeerimise toetamine või kliimamuutused;
16. on seisukohal, et eelarvemenetluse kõikidesse etappidesse peaks olema kaasatud välisekspertide ja -organisatsioonide võrgustik, et suurendada läbipaistvust ja demokraatlikku kvaliteeti, eriti kui see puudutab sooteadlikku eelarvestamist arvestava lähenemisviisi kohaldamist;

ELi vahendid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks tööhõives, sotsiaalküsimustes ja kaasamises Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu

17. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on kõige olulisem rahalise toetuse vahend soolise võrdõiguslikkuse poliitika rakendamiseks ELis, eriti Euroopa Sotsiaalfond, mille eesmärk on soodustada naiste täielikku integreerimist tööturule; rõhutab, et määruse 1304/2013 kohaselt on soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine kohustuslik osa Euroopa Sotsiaalfondi raames rahastatavate programmide ja projektide kõigis etappides, sealhulgas ettevalmistamises, rakendamises, järelevalves ja hindamises;
18. rõhutab avalike teenuste olulist rolli soolise võrdõiguslikkuse edendamisel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama selle nimel, et saavutada Barcelona eesmärgid, et kõigil oleks võimalik töö- ja eraelu ühitada, samuti kasutama asjakohaseid vahendeid ja stiimuleid, sh Euroopa fonde, nagu Euroopa Sotsiaalfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi, et tagada lastele ja muudele ülalpeetavatele, sealhulgas ülalpeetavatele eakatele ja puudega pereliikmetele

kvaliteetsete, taskukohaste ja kättesaadavate hooldusteenuste jaoks vajaliku sotsiaalse taristu rahastamine; märgib, et see aitab parandada naiste osalemist tööturul ja nende majanduslikku sõltumatust;

19. peab kahetsusväärseks, et naised on endiselt sunnitud taluma ebavõrdsust töökohal, mida näitab näiteks nende madalam tööhõives osalemise määr, palgalõhe, ebatüüpilise või osalise tööajaga töötamise suurem määr, kehvemad pensioniõigused, karjäärilane segregatsioon ja halvemad edasiliikumise võimalused; rõhutab Euroopa Sotsiaalfondi tähtsust rahastamisvõimaluste pakkumisel, et võidelda diskrimineerimisega ja edendada soolist võrdõiguslikkust töökohal;
20. märgib, et tasustamata töö on majandusliku tõhususe oluline osa ning et traditsioonilise lähenemise kohaselt ei võeta sotsiaalhüvitiste maksmisel arvesse tasustamata tööd, nagu laste ja eakate eest hoolitsemine;
21. märgib, et komisjoni talituste töödokumendi „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019” kohaselt kulutatakse aastatel 2014–2020 umbes 5,85 miljardit eurot soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmetele, kusjuures 1,6 % sellest Euroopa Sotsiaalfondi konkreetse investeerimisprioriteedi „Meeste ja naiste võrdõiguslikkus kõikides valdkondades, kaasa arvatud töö saamisel ja karjääri edendamisel, töö- ja eraelu ühitamine ning võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise edendamine“ raames;
22. märgib, et Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditega tuleks jätkuvalt toetada investeringuid lapsehoidu, eakate eest hoolitsemisesse ja muusse avaliku ja erasektori sotsiaalsesse taristusse, et edendada muu hulgas töö- ja eraelu paremat tasakaalustamist;
23. rõhutab Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) olulist rolli, et tagada vajalikud rahalised vahendid, millega toetada avalikke teenuseid ja sotsiaalset taristut maapiirkondades ning edendada juurdepääsu maale ja investeerimist naiste heaks;
24. kutsub komisjoni üles pakkuma välja uusi sihipäraseid meetmeid, mille eesmärk on soodustada naiste osalemist tööturul, näiteks konkreetse programmi, mida rahastatakse EAFRD-i abil, et toetada naiste ettevõtlust;
25. kutsub komisjoni, liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi üles kasutama Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames valdkonnaüleseid rahastamisvõimalusi, et toetada soolist võrdõiguslikkust edendavaid projekte; rõhutab, kui tähtis on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames kasutatav partnerluse põhimõte, mis aitab positiivselt kaasa soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele kohalikul tasandil;
26. tuletab meelde, kui oluline on nõue lisada rakenduskavade järelevalvesse ja hindamisse sooliselt eristatud näitajad, nagu on sätestatud määruses (EL) nr 1303/2013 (millega nähakse ette ühissätted Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohta), et vältida soolise võrdõiguslikkuse tähtsuse vähenemist rakendamisetapis;
27. taunib asjaolu, et vaatamata püüdlustele luua selles valdkonnas norm, ei ole Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamiseks süsteemset meetodit veel kehtestatud ega algatatud üldise soolise

võrdõiguslikkuse süvalaiendamise strateegiaga seotud sihipäraseid meetmeid; palub komisjonil ja liikmesriikidel suurendada vajaduse korral soolise võrdõiguslikkuse hindamise vahendeid ja jälgida järjepidevalt soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamist;

28. tuletab meelde, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul kohaldatakse eeltingimusi soolise võrdõiguslikkuse osas, milles nõutakse asjaomaste töötajate koolituse korraldamist ja soolise võrdõiguslikkuse edendamise eest vastutavate asutuste kaasamist kavade ettevalmistamise ja rakendamise käigus; palub komisjonil tagada selle nõude täitmine; nõuab liikmesriikide olemasolevate alaliste soolise võrdõiguslikkuse asutuste tõhusat kasutamist; väljendab sellega seoses suurt heameelt riikide selliste parimate tavade üle nagu soolise võrdõiguslikkuse praktilise süvalaiendamise Euroopa võrgustik (GenderCop) Rootsis; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid võrdõiguslikkuse asutuste sõltumatuse, tulemuslikkuse, piisavad volitused ja vahendid, et võimaldada neil täita oma põhiülesandeid;
29. rõhutab, kui oluline on pöörata eritähelepanu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide meetmetele, millega toetatakse investeringuid haridus-, sotsiaal-, tervishoiu- ja lapsehoiuteenustesse, ja seada need esikohale, sest nende teenuste riiklikke, piirkondliku ja kohaliku tasandi vahendeid kärbitakse, ning see suurendaks töökohtade arvu;
30. soovib suurendada mitmeaastase finantsraamistiku rahaeraldise sotsiaalsele taristule ning laste ja eakate hooldusteenustele;
31. peab kahetsusväärseks, et õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse 2014.–2020. aasta programmi käsitlevatel eelarveridadel ei täpsustata programmi igale eesmärgile eraldatavaid vahendeid, mistõttu on väga raske analüüsida soolisele võrdõiguslikkusele ja naistevastase vägivalla vastu võitlemisele pühendatud kulutusi;

ELi vahendid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks põhiõiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse valdkonnas õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse 2014.–2020. aasta programmi kaudu

32. märgib, et komisjoni talituste töödokumendi „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019” kohaselt eraldatakse kahele eesmärgile, mis on seotud soolise võrdõiguslikkusega ja naistevastase vägivalla vastu võitlemist käsitleva Daphne programmiga, 35 % õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse 2014.–2020. aasta programmi vahenditest, kusjuures üldeelarve soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks põhiõiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse valdkonnas õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse 2014.–2020. aasta programmi kaudu ulatub kokku 439,5 miljoni euroni; juhib tähelepanu sellele, et võrreldes soolise võrdõiguslikkuse eesmärgiga eraldatakse suurem osa vahenditest Daphne programmi eesmärgi saavutamiseks; peab siiski kahetsusväärseks, et Daphne programmil ei ole eraldi eelarverida, kuigi see on praegu üks õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi erieesmärkidest; rõhutab, et Daphne programm vajab piisavat rahalist toetust, et säilitada selle nähtavus ja väga edukas toimimine;
33. rõhutab, et Daphne programmi eesmärgi raames ajavahemikus 2014–2020 esitatud projektikonkursid käsitlevad naiste ja/või laste vastu suunatud vägivalla kõiki vorme;

märgib, et enamik vahendeid on ette nähtud kahjulike tavadega seotud vägivalla vastu võitlemiseks ja selle ennetamiseks (39 %) ning soolise vägivalla, koduvägivalla ja lähisuhtevägivalla ohvrite toetamiseks konkreetsete naistele suunatud tugiteenuste abil (24 %);

34. märgib, et soolise võrdõiguslikkuse eesmärgi raames käsitleti järgmisi prioriteete: naiste ja meeste võrdne majanduslik sõltumatus ning töö- ja eraelu tasakaal (44 % ette nähtud vahenditest); heade tavade edendamine seoses soorollidega ning sooliste stereotüüpide kaotamine hariduses, koolituses ja töökohal (44 %) ja soolise võrdõiguslikkuse teemaliste ELi tasandi võrgustike toetamine (12 %);
35. rõhutab, et kodanikutunde tugevdamine peaks lisaks õiguste kaitsele ja laiendamisele olema seotud ka heaolu, soolistest stereotüüpidest vaba hariduse ja koolitusega ning juurdepääsuga sotsiaal- ja tervishoiuteenustele, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud teenustele;
36. taunib siiski Daphne programmi erieesmärgile eraldatud vahendite vähendamist; juhib tähelepanu asjaolule, et 2013. aastal olid Daphne programmi eelarveassigneeringute kulukohustused 18 miljonit eurot, võrreldes 2012. aastaga, mil need olid 19,5 miljonit eurot, ja 2011. aastaga, mil need ületasid 20 miljonit eurot; märgib lisaks, et õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi 2016. aasta tööprogrammis oli eesmärgi saavutamiseks ette nähtud veidi üle 14 miljoni euro;
37. palub komisjonil iga-aastase tööprogrammi koostamisel järgida rahalise toetuse jaotamisel õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi erieesmärkidega hõlmatud valdkondade vahel asjakohasuse ja õigluse põhimõtet, arvestades juba eelmise programmiperioodi (2007–2013) raames eraldatud vahendite mahtu;
38. kutsub komisjoni üles suurendama soolise võrdõiguslikkuse teemaliste Euroopa võrgustike toetamist, tugevdades seeläbi rohkem võimalusi vastastikuseks õppeks, eelkõige piirkondlike ametiasutuste seas; märgib eelkõige, et naiste osalemise suurendamiseks otsuste tegemisel on vaja konkreetset tuge;
39. nõuab suuremat selgust selle suhtes, kuidas täidetakse õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi raames vägivalla vastu võitlemise eesmärki; rõhutab, kui tähtis on rohujuure tasandi organisatsioonide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsusi toetav rahastamine, et tagada tõhus rakendamine; nõuab, et esmatähtsaks peetaks organisatsioone, kes tegelevad vägivalla ennetamise ning kõigi vägivalla vormide ohvrite toetamisega;
40. tunnistab vajadust tagada toetus olemasolevatele soolist võrdõiguslikkust edendavatele kohalikele ja piirkondlikele algatustele, näiteks Euroopa harta meeste ja naiste võrdõiguslikkuse kohta kohalikus elus;
41. palub komisjonil toetada nõuet sooliselt eristatud andmete kogumise kohta selle programmi rakendamisel, sest see on oluline vahend tõhusa sooteadliku eelarvestamise analüüsi jaoks;

ELi vahendid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas programmi „Horisont 2020“ kaudu

42. toonitab asjaolu, et programmis „Horisont 2020“ (edaspidi „kõnealune programm“) süvalaiendatakse kooskõlas programmi käsitleva määruse artikli 16 nõuetega soolist võrdõiguslikkust ja soolist mõõdet teadusuuringutes valdkonnaülese teemana kõigis tööprogrammi eri osades;
43. juhib tähelepanu kõnealuse programmi kolmele süvalaiendamise eesmärgile, mis on järgmised: edendada võrdseid võimalusi ja soolist tasakaalu projektirühmades; tagada sooline tasakaal otsuste tegemisel ja lõimida sooline mõõde teadusuuringute sisuga;
44. väljendab heameelt asjaolu üle, et kõnealuse programmi raames toetatakse teadusasutusi soolise võrdõiguslikkuse kavade rakendamisel; väljendab lisaks heameelt komisjoni ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi ühisprojekti üle luua soolise võrdõiguslikkuse kavade jaoks veebipõhine vahend, mis võimaldab välja selgitada parimad tavad ja jagada neid asjaomaste sidusrühmadega;
45. väljendab heameelt asjaolu üle, et taotlejatel on võimalus hõlmata soolist võrdõiguslikkust käsitlev koolitus ja konkreetsed uuringud toetuskõlblike kuludena oma ettepanekutesse;
46. väljendab heameelt asjaolu üle, et personali sooline tasakaal on kõnealuse programmi üks hindamiskriteeriume ning et hindajad võtavad ettepaneku hindamisel lisaks muudele asjakohastele aspektidele arvesse soolist analüüsi;
47. väljendab heameelt konkreetsete näitajate kasutamise üle kõnealuse programmi soolise võrdõiguslikkuse mõõtme rakendamise jälgimiseks ja asjaolu üle, et seoses soolise tasakaaluga programmi „Horisont 2020“ nõuanderühmades oli 2014. aastal naiste osaluse määr 52 %¹;
48. on seisukohal, et tulemuste hindamiseks on vaja täiendavat läbivaatamist, sealhulgas selliste konkreetsete näitajate põhjal nagu kõnealuse programmi naissoost osalejate ja naissoost projektikoordinaatorite protsent, ning esitada vajaduse korral kohandused konkreetsete meetmete kohta;
49. nõuab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise edendamist kõnealuse programmi raames ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkide väljatöötamist kõigi teadusuuringute tsükli etappide strateegiates, programmides ja projektides;
50. nõuab iseseisva eelarverea säilitamist soopõhiste struktuuriliste muudatuste projektide (nagu projekt soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks teadusuuringutes ja innovatsioonis (GERI) ajavahemikuks 2014–2016), aga ka muude soolise võrdõiguslikkuse teemade rahastamiseks teadusuuringute ja innovatsiooni raames;
51. väljendab heameelt asjaolu üle, et „Teadus koos ühiskonnaga ja ühiskonna heaks“ valdkonna üks eesmärk on tagada sooline võrdõiguslikkus nii teadustegevuses kui ka teadusuuringute sisus; väljendab lisaks heameelt toetuste üle, millega toetatakse teadusasutusi soolise võrdõiguslikkuse kavade rakendamisel ja edendatakse soolist võrdõiguslikkust programmi „Horisont 2020“ raames ja Euroopa teadusruumis; taunib

¹ Euroopa Komisjon, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat, „Programmi „Horisont 2020“ 2014. aasta järelevalve aruanne“, ISBN 978-92-79-57749-9, lk 44.

siiski seda, et puuduvad konkreetsed eelarveread käesolevas programmis esitatud eesmärkide jaoks;

Muud programmid ja vahendid, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse konkreetsed eesmärgid

52. taunib, et Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) ei sisalda soolist perspektiivi; rõhutab, et edukas taastumisprotsess ei ole võimalik, kui ei tegeleta sellega, kuidas kriisid on mõjutanud naisi;
53. rõhutab, et loodusõnnetustel on suur mõju avalike teenustega seotud taristule ja seetõttu mõjutavad need eelkõige naisi; kutsub komisjoni üles võtma Euroopa Liidu Solidaarsusfondis kasutusele sootundliku analüüsi nõude, kui hinnatakse elanikkonnale avalduvat mõju;
54. märgib, et välistegevuse ja arengukoostöö valdkonnas hõlmab ajavahemikuks 2016–2020 kehtestatud soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava ELi tegevust kolmandates riikides ja et on mitu välisabi rahastamisvahendit, millega toetatakse soolise võrdõiguslikkuse eesmäärke;
55. rõhutab, et relvastatud konfliktide naissoost ohvritel on õigus saada vajalikku arstiabi, sealhulgas peaks neil olema juurdepääs rasestumisvastastele vahenditele, hädaabi rasestumisvastastele vahenditele ja aborditeenusele; tuletab meelde, et ELi humanitaarabi peab edendama rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaselt tütarlaste ja naiste õigusi ning teised partneritest rahastajad ei tohiks selle suhtes piiranguid kehtestada, nagu on märgitud ELi 2016. aasta eelarves; kiidab heaks ELi lähenemisviisi selles valdkonnas; julgustab komisjoni jääma oma seisukoha juurde;
56. rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise on ka hiljuti loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi üks aluspõhimõtteid; kordab oma üleskutset võtta arvesse soolist mõõdet rände- ja varjupaigapoliitikas, kindlustades, et naistel oleks juurdepääs turvalistele paikadele, seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õigustega seotud spetsiifilisele tervishoiule ning et erilist tähelepanu tuleks pöörata erivajadustele, mis on kaitsetutel isikutel, näiteks vägivalla, sealhulgas seksuaalse vägivalla ohvriks langenud naistel, saatjata alaealistel ja muudel ohustatud rühmadel, sealhulgas LGBTI-inimestel;
57. nõuab, et rände- ja varjupaigapoliitika jaoks võetaks vastu ulatuslikud, kogu ELi hõlmavad soolist võrdõiguslikkust käsitlevad suunised ning eraldataks piisavad vahendid terviklikeks koolitusprogrammideks, mis on suunatud pagulaste ja varjupaigataotlejatega kokku puutuda võivatele spetsialistidele; rõhutab, et nimetatud suunistes tuleks arvesse võtta naispagulaste soopõhiseid vajadusi ja sellega kaasnevat soolise kuuluvusega seotud kahju, nagu naiste ja tütarlastega kauplemine;
58. rõhutab, et pagulaste vastuvõtukeskused on jätkuvalt ülekoormatud, mis mõjutab naiste turvalisust; nõuab, et Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kasutataks suuremal määral vastuvõtukeskuste parandamiseks, et luua naistele ja meestele eraldi magamis- ja sanitaarvõimalused, ning tagada juurdepääs sootundlikele tervishoiuteenustele, sealhulgas sünnituseelsele ja -järgsele hooldusele;
59. on seisukohal, et liikmesriike tuleks julgustada kasutama Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kõrval ka rohkem ühtekuuluvusfonde ja Euroopa struktuuri- ja

investeeringisfonde, et edendada pagulaste integreerimist tööturule, keskendudes eelkõige sellele, kuidas kättesaadav lapsehoiuteenus võimaldab naispagulaste juurdepääsu tööturule;

60. nõuab, et vaadataks läbi Daphne ja Odysseuse programmide rahastamise suurendamine ja kohaldamisala laiendamine ning hinnataks nende programmide laiendamist, et tegeleda tõsise haavatavusega, mida kogevad naispagulased, ja pakkuda soolise kuuluvusega seotud kahjuga tegelemisel suuremat tuge;
61. rõhutab, et muid fonde, nagu Sisejulgeolekufond, konkreetseid rahastamisvahendeid, nagu erakorralise toetuse rahastamisvahend, ning muid sihtotstarbelisi rahastamisvahendeid ja toetusi on kasutatud praeguse pagulaskriisiga seotud vajaduste käsitlemiseks; juhib tähelepanu sellele, kui keeruline on nende vahendite kasutamist kontrollida, eriti soolisest seisukohast lähtudes, ja nõuab, et ELi rahastamise kasutamine selles valdkonnas oleks kooskõlastatud, tõhus, läbipaistev ja sootundlik;
62. nõuab konkreetset rahastamist, et toetada rohujuure tasandi organisatsioone, kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi hõlmavaid sihipäraseid meetmeid, et tagada pagulastest ja rändajatest naiste ja tütarlaste, sealhulgas rasedate ja eakate naiste ja LGBTI-inimeste põhivajaduste, inimõiguste, ohutuse ja turvalisuse kaitse;

Poliitilised soovitused

63. kordab oma nõudmist, et sooteadlikku eelarvestamist kasutataks kõigil ELi eelarvemenetluse tasanditel; nõuab sooteadliku eelarvestamise järjekindlalt kasutamist kogu eelarvemenetluse jooksul, et kasutada eelarvekulusid soolise võrdõiguslikkuse edendamise vahendina;
64. nõuab, et 2020. aastale järgnevad ELi rahastamisprogrammid sisaldaksid jõulist ja tulemuslikku sooteadlikku eelarvestamist ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist ning et neid rakendataks, et suurendada ELi rahastamist soolise diskrimineerimise vastu võitlemise meetmetele, võttes arvesse järgmisi aspekte:
 - i) otseste ja kaudsete soolise võrdõiguslikkuse probleemide tuvastamine;
 - ii) asjakohaste ressursside jaotumise kindlakstegemine – kui see on võimalik – ning
 - iii) hinnangu andmine sellele, kas ELi rahastamisprogrammid säilitavad naiste ja meeste (ning naiste ja meeste rühmade) ning tütarlaste ja poiste vahel valitseva ebavõrdsuse ning sugudevaheliste suhete mustrid või muudavad neid;
65. nõuab, et kõigis ELi eelarve jaotistes taotletaks võrdselt tugevaid soolisi eesmärke ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise norme;
66. nõuab, et summa, mis eraldatakse igale soolisele võrdõiguslikkusele suunatud poliitilisele eesmärgile ja meetmele, oleks selgelt välja toodud, et suurendada läbipaistvust ja vastutust;
67. tuletab meelde, et sooteadlik eelarvestamine on meetodika, mida tuleb kohaldada kõigi ELi eelarveridade puhul, mitte ainult programmides, kus sooline mõju on kõige

tõenäolisem;

68. märgib, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ei ole ühekordne ülesanne ning et sooteadlik eelarvestamine nõuab pidevat pühendumist soolise aspekti mõistmisele, mis hõlmab analüüsi ja arutelu ja pidevaid eelarve kohandusi, et võtta arvesse naiste ja meeste, poiste ja tüdrukute muutuvaid vajadusi;
69. on seisukohal, et ELi tasandil 6,17 miljardi euro eraldamine praeguses mitmeaastases finantsraamistikus soolise võrdõiguslikkusega seotud strateegilise kohustuse eesmärkide saavutamiseks on vaid esimene samm ning palub selle summa suurendamist järgmises mitmeaastases finantsraamistikus;
70. usub, et mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine oleks võinud olla võimalus parandada ELi eelarve raames soolise võrdõiguslikkuse tulemuste saavutamist ja näidata neid saavutusi üldsusele;
71. peab seetõttu kahetsusväärseks komisjoni otsust mitte käsitleda oma mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamises soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise küsimust ja nõuab konkreetsemat tegevust selle käsitlemiseks;
72. nõuab soopõhiste näitajate rakendamist projektide valiku-, järelevalve- ja hindamisetappides kõikide tegevuste puhul, mida rahastatakse ELi eelarvest; nõuab lisaks kohustuslikku soolise mõju hindamist osana üldistest eeltingimustest ja sooliselt eristatud andmete kogumist toetusesaajate ja osalejate kohta;
73. soovib tungivalt teha sooliselt eristatud andmed üldsusele kättesaadavaks, et tagada rahaline vastutus ja läbipaistvus;
74. nõuab, et ELi rahastamisprogrammide kavandamisel ja rakendamisel võetaks kasutusele soolise võrdõiguslikkuse mõõtmise metoodika, mis on toodud EIGE poolt 2015. aastal avaldatud aruandes „2015. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeks – soolise võrdõiguslikkuse mõõtmine Euroopa Liidus aastatel 2005–2012“;
75. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid korraldaksid korrapäraselt koolitus- ja tehnilise toe programme soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise vahendite kohta kõigile töötajatele, kes osalevad poliitikakujundamises ja eelarvemenetlustes; nõuab sooteadliku eelarvestamise kasutamist nii ELi kui ka liikmesriikide strateegiates, et edendada tõhusamalt soolist võrdõiguslikkust;
76. kutsub seetõttu komisjoni üles tähelepanelikult jälgima riigisiseste kaebusi menetlevate organite tõhusust ning soolise võrdõiguslikkuse direktiivide rakendamise menetlusi;
77. palub, et kontrollikoda võtaks nii oma soovitusel kui ka eraldi aruannetes arvesse soolist perspektiivi, kui hinnatakse liidu eelarve täitmist seoses ELi võrdõiguslikkuse poliitika konkreetsete eesmärkide ja selle poliitika horisontaalse aspektidega; palub liikmesriikidel samamoodi viia oma eelarvetesse sisse sooline mõõde, et analüüsida valitsuse programme ja poliitikat, nende mõju vahendite eraldamisele ning panust naiste ja meeste võrdõiguslikkusesse;
78. väljendab veel kord muret silmatorkava soolise tasakaalustamatuse pärast Euroopa

Kontrollikojas, mille liikmeteks on praegu 28 meest ja ainult kolm naist (kaks vähem kui 2016. aasta alguses) – tegemist on suurima soolise lõhega ELi institutsioonides; palub, et nõukogu esitaks nüüdsest Euroopa Parlamendile igale ametikohale määramiseks alati kaks kandidaati – nais- ja meessoost, kuni on saavutatud vastuvõetav tasakaal;

79. nõuab võrdset kohtlemist käsitleva Poola riikliku tegevuskava (2013–2016) jälgimist ja hindamist; väljendab muret selle pärast, et riigieelarvest ei eraldatud eraldi vahendeid soolisele võrdõiguslikkusele riikliku tegevuskava rakendamiseks avaliku halduse asutuste poolt; nõuab, et loodaval järelevalveorganil oleks tasakaalustatud koosseis, kuhu kuuluvad naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkusega tegelevate vabaihenduste eksperdid ja esindajad;
80. tunnustab inimõiguste volinikku Poolas tehtud töö eest, kes vastavalt võrdse kohtlemise seadusele juhib võrdõiguslikkust edendavat asutust, mis vastutab võrdse kohtlemise rakendamise eest; väljendab sügavat muret hiljutiste eelarvekärbete pärast, mis mõjutavad inimõiguste volinikku; tuletab meelde, et riiklikul võrdõiguslikkust edendaval asutusel peaks olema piisavalt töötajaid ja vahendeid ning tema sõltumatust tuleks austada ja see säilitada;
 -
 - ◦
81. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu põhiväärtus, mis on sätestatud aluslepingutes. Soolist võrdõiguslikkust on käsitletud ka 15 direktiivis, mille EL vastu on võtnud, ja see on olnud ELi eelarve mõnes osas sõnaselge eesmärk. Kuid vaatamata meetmele, mida kasutatakse soolise võrdõiguslikkuse kindlaksmääramiseks, oleme endiselt kaugel selle eesmärgi saavutamisest. Seetõttu nõutakse raportis eelarve kasutamist tunduvalt ennetavamalt ja sihipärasemalt, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse eesmärk.

ELi vahendid aitavad juba olulisel määral kaasa soolise võrdõiguslikkuse edendamisele. Mõnes ELi programmis (nagu Euroopa Sotsiaalfond, õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programm ja programm „Horisont 2020“) on esitatud konkreetne soolise võrdõiguslikkusega seotud meede, samas kui teistes viidatakse vaid soolise võrdõiguslikkuse üldpõhimõtetele. Kuid vaid üksikutes programmides on nähtud ette selged eesmärgid ja sihipärased vahendid ning süsteemne rakendamine ja järelevalve. Üldiselt käsitletakse sooküsimusi tavaliselt rohkem nn pehmetes poliitikavaldkondades, nagu inimressursside arendamine, kui nn kõvades valdkondades, nagu transport, kliima ja IKT.

Kõnealuses raportis hinnatakse soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamist ELi rahastamisvahendites, keskendudes lapsehoiu rahastamisele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames, soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele programmi „Horisont 2020“ vahendite eraldamises ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi (milles keskendutakse võrdõiguslikkuse eesmärgile ja mis on naistevastast vägivalda käsitleva Daphne programmi järelprogramm) kasutamisel. Selles antakse poliitiline soovitus selle kohta, kuidas võtta paremini arvesse ELi väljaöeldud soolise võrdõiguslikkuse ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõtet ELi poliitikavaldkondade eelarvevahendite eraldamises ja kulusid käsitlevate otsuste tegemises.

Liikmesriikide, piirkondade ja komisjoni vahel kokkulepitud rakenduskavade kohaselt kasutatakse ajavahemikus 2014–2020 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames ligikaudu 5,85 miljardit eurot soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmetele. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on kõige olulisem rahalise toetuse vahend soolise võrdõiguslikkuse poliitika rakendamiseks ELis, eriti Euroopa Sotsiaalfond, mille eesmärk on soodustada naiste täielikku integreerimist tööturule; 2014.–2020. aastal kasutatakse 5,85 miljardit eurot soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmetes, kusjuures 1,6 % sellest Euroopa Sotsiaalfondi investeerimisprioriteedi „*Meeste ja naiste võrdõiguslikkus kõikides valdkondades, kaasa arvatud töö saamisel ja karjääri edendamisel, töö- ja eraelu ühitamine ning võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise edendamine*“ raames. Lisaks nendele konkreetsetele meetmetele tuleks võtta ka muid meetmeid, näiteks Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendeid tuleks kasutada ka lapsehoiu- ja muu sotsiaalse taristu toetamiseks. Uuringud on näidanud, et hooldusteenustesse investeerimine aitaks luua meestele peaaegu sama palju töökohti nagu investeerimine ehitustööstusesse ja naistele peaaegu neli korda rohkem töökohti.

Õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse 2014.–2020. aasta programmi (mis asendab varasemaid programme „Progress“, „Põhiõigused ja kodakondsus“ ja Daphne III) 2014.–2020. aasta üldelarve on 439,5 miljonit eurot, millest 35 % on ette nähtud kahele selle programmi soolise võrdõiguslikkuse eesmärgile (edendada soolist võrdõiguslikkust ja soolise

võrdõiguslikkuse süvalaiendamist ning ennetada vägivalda laste, noorte, naiste ja teiste riskirühmade vastu (Daphne programm)). Kuid selle programmi rakendusetapis puuduvad sooliselt eristatud andmed. Peale selle taunib raportöör Daphne programmi erieesmärgi vahendite vähendamist ning soovib jaotada rahalise toetuse eri valdkondade vahel asjakohaselt ja õiglaselt ning tagada suurema selguse selle suhtes, kuidas vägivalda vastu võitlemise eesmärki õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi kaudu ellu viiakse.

Programmi „Horisont 2020“ suhtes väljendab raportöör heameelt soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise käsitlusviisi üle, mis on tööprogrammi kõigi eri osade valdkonnaülene teema, kooskõlas programmi käsitleva määruse artikliga 16; vaja on aga täiendavat läbivaatamist, et hinnata tulemusi näitajate põhjal, ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist tuleks programmi kõigi sammaste raames veelgi edendada. Raportöör rõhutab, et soopõhiste struktuuriliste muudatuste projektide (nagu GERI projekt ajavahemikuks 2014–2016) jaoks tuleks säilitada iseseisev eelarverida ja vältida tuleks selliste muudatuste kavandamist, millega liigitatakse sooline võrdõiguslikkus üldisema rubriigi alla.

Raportöör on aga veendunud, et selle eesmärgi saavutamiseks võiks EL kasutada oma eelarvevahendeid tunduvalt paremini. Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse uuringus järeldati, et mitmeaastases finantsraamistikus (2014–2020) ei ole esitatud selget konkreetsete eesmärkide, sihtide või vahenditega soolise võrdõiguslikkuse strateegiat. ELi üldeelarves ei kohaldata süsteemselt sooteadlikku eelarvestamist. Sageli ei ole võimalik kindlaks määrata, millised vahendid – kui üldse – on programmides eraldatud sooeesmärkide saavutamiseks. Paljude programmide puhul puudub soopõhine teave rahaeralduste ning rakendamise ja tulemuste kohta või see on puudulik. Nii ELi kui ka riiklikud ametiasutused kasutavad harva soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamiseks olulisi vahendeid, nagu soolised näitajad, soolise mõju hindamine ja sooteadlik eelarvestamine. Selle suhtes on erandeid, nagu raamprogramm „Horisont 2020“, mis hõlmab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist ja asjakohaseid näitajaid.

Viimastel aastatel on kahetsusväärset liigutud soolise võrdõiguslikkuse poliitika rakendamisest eemale. Sihipärased soopõhised programmid ei ole jäänud sellest suundumusest puutumata: Daphne programm on üks ELi tasandi näide soopõhise poliitika vahendite aja jooksul toimunud vähendamise kohta.

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ELi eelarves annab võimaluse teavitada ja seejärel suunata tegevus sellele, et taastada meie väljaöeldud kava edusammud soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks. Võttes sellise laiaulatusliku seisukoha positiivse rolli suhtes, mida ELi eelarve võib täita selle olulise eesmärgi saavutamiseks, saame ümber pöörata hiljutise suundumuse meetmete võtmata jätmise suhtes.

Raportöör on pettunud, et komisjoni mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamises ei tehta selle kohta ühtegi ettepanekut ega osutata soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele. Raportöör on veendunud, et sooteadlik eelarvestamine iseenesest suurendab teadlikkust ebavõrdsuse käsitlemise vajaduse kohta. Kui seda rakendatakse asjakohaselt ja see hõlmab soolisi näitajaid, peaks see aitama tuvastada ka seda, kus avaldab ELi eelarve positiivset mõju ja kus võib esineda eelarve kasutamisel puudusi. Kui mõõta selgelt positiivset lisaväärtust, mida ELi programmide rakendamise kaudu saadakse, saame tõestada oma kodanikele, et eelarve abil muudetakse soolise võrdõiguslikkuse olukorda oluliselt.

Seetõttu nõutakse raportis eelarve kasutamist tunduvalt ennetavamalt ja sihipärasemalt, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse eesmärk, mis on olnud algusest peale ELi töö keskmes.

16.12.2016

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonile

ELi vahendite kohta soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks
(2016/2144(INI))

Arvamuse koostaja: Eider Gardiazabal Rubial

ETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et dokumendis „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“, mis avaldati 2015. aasta detsembris, rõhutatakse ELi rahastamise võtmerolli soolise võrdõiguslikkuse toetamisel, mis on üks Euroopa Liidu alusväärtusi;
- B. arvestades Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8, milles sätestatakse: „Kõigi oma asjaomaste meetmete puhul on liidu eesmärk meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja võrdõiguslikkuse edendamine“;
- C. arvestades, et oma mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) läbivaatamise raportis¹ peab parlament rohkem toetama tulemuslikumat soolise aspekti arvestamist, et vältida kõigi diskrimineerimise vormide vastu;
- D. arvestades, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) avaldatud 2015. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeksi kohaselt ollakse Euroopas soolise võrdõiguslikkuse eesmärgi saavutamisest ikka veel kaugel;
- E. arvestades, et sooteadlik eelarvestamine hõlmab soolise perspektiivi lisamist eelarvemenetluse kõigile tasanditele alates kavandamisest ja ettevalmistusest kuni auditeerimise ja hindamiseni ning vajadust suurendada ELi rahastamist soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks;
- F. arvestades, et konkreetsete sooliste näitajate ja sooliselt eristatud andmete puudumine ning ebapiisavad rakendamisstrateegiad teevad kahjuks võimatuks õige finantsilise ja eelarvelise usaldusväarsuse saavutamise, et hinnata ELi poliitikameetmete mõju soolisele

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0309.

võrdõiguslikkusele;

- G. arvestades, et dokumendis „2015. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeks – soolise võrdõiguslikkuse mõõtmine Euroopa Liidus aastatel 2005–2012“, mille EIGE avaldas 2015. aastal, esitatakse üksikasjalik hinnang ja pakutakse soolise võrdõiguslikkuse puudumise mõõtmiseks välja usaldusväärse meetodika, mis on täielikult kooskõlas soolise võrdõiguslikkuse põhimõttega;
- H. tuletades meelde 13. aprilli 2016. aasta parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelist parema õigusloome kokkulepet, eelkõige selle artikleid 20–24 kehtivate õigusaktide järelhindamise kohta, mis on edasiste meetmete aluseks;
- I. pidades tervitatavaks, et mõnes ELi õigusloomemeetmes ja poliitikavaldkonnas, nt Euroopa Sotsiaalfondis, on püütud võtta kasutusele soopõhiseid näitajaid ja koguda sooliselt eristatud andmeid;
1. peab kahetsusväärseks, et ELi eelarve täitmine ei ole praegu kooskõlas ELi kõrgel tasemel võetud soolise võrdõiguslikkuse tagamise kohustustega;
 2. nõuab, et igas eelarvejaotises järgitaks ambitsioonikaid ja selgeid soolisi eesmärke ja soolise aspekti arvestamise standardeid ning et oleksid täpsustatud üksikute poliitikaeesmärkide ja tegevuste jaoks eraldatavad summad, et parandada nende läbipaistvust ja mitte varjutada soolisi eesmärke; on veendunud, et sooline võrdõiguslikkus peaks sisalduma eraldi poliitikaeesmärgina kõikides ELi eelarve jaotistes;
 3. nõuab soopõhiste näitajate ja vajaduse korral muude kriteeriumide rakendamist projektide valiku-, järelevalve- ja hindamisetappides kõikide tegevuste puhul, mida rahastatakse ELi eelarvest, ning süstemaatilist sooliselt eristatud andmete kogumist hüvitise saajate ja osalejate kohta, sealhulgas ELi eelarvest toetatavate instrumentide puhul, vältides samal ajal ülereguleerimist;
 4. on seisukohal, et ELi tasandil 6,17 miljardi euro eraldamine praeguses mitmeaastases finantsraamistikus soolise võrdõiguslikkusega seotud strateegilise kohustuse eesmärkide saavutamiseks on vaid esimene samm ning palub selle summa suurendamist järgmises mitmeaastases finantsraamistikus; on arvamusel, et see suurendamine peaks põhinema kehtivate õigusaktide hindamisel, nagu lepiti kokku parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes;
 5. nõuab, et 2020. aastale järgnevad ELi rahastamisprogrammid sisaldaksid jõulist ja tulemuslikku sooteadlikku eelarvestamist ja soolist aspekti ning et neid rakendataks, et suurendada ELi rahastamist soolise diskrimineerimise vastu võitlemise meetmetele, võttes arvesse järgmisi aspekte:
 - i) otseste ja kaudsete soolise võrdõiguslikkuse probleemide tuvastamine;
 - ii) asjakohaste ressursside jaotumise kindlakstegemine – kui see on võimalik – ning
 - iii) hinnangu andmine sellele, kas ELi rahastamisprogrammid säilitavad naiste ja meeste (ning naiste ja meeste rühmade) ning tütarlaste ja poiste vahel valitseva ebavõrdsuse ning sugudevaheliste suhete mustrid või muudavad neid;

6. nõuab, et ELi rahastamisprogrammide kavandamisel ja rakendamisel võetaks kasutusele soolise võrdõiguslikkuse mõõtmise meetodika, mis on toodud EIGE poolt 2015. aastal avaldatud dokumendis „2015. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeks – soolise võrdõiguslikkuse mõõtmine Euroopa Liidus aastatel 2005–2012“.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	8.12.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Nedzhmi Ali, Richard Ashworth, Jean-Paul Denanot, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimir Maňka, Clare Moody, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Indrek Tarand, Monika Vana, Marco Zanni
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Xabier Benito Ziluaga, Bill Etheridge, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Derek Vaughan
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Clara Eugenia Aguilera García, José Blanco López, Edouard Ferrand, Valentinas Mazuronis, Claudia Schmidt, Nils Torvalds

19.1.2017

EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS

naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonile

ELi vahendite kohta soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks
(2016/2144(INI))

Arvamuse koostaja: Luke Ming Flanagan

ETTEPANEKUD

Eelarvekontrollikomisjon palub vastutaval naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse Euroopa Nõukogu aruannet soopõhise eelarvestamise kohta: soopõhise eelarvestamise ekspertgrupi lõpparuanne – Strasbourg 2015,
- A. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu põhiväärtus, mis on sätestatud aluslepingutes; arvestades, et ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia aastateks 2010–2015 hakkab lõpule jõudma, andes võimaluse kokkuvõtte tegemiseks;
- B. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonis eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta nõutakse, et mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) suhtes kohaldatavasse iga-aastasest eelarvemenetluste integreeritaks vajaduse korral soolist võrdõiguslikkust arvestavad elemendid, võttes arvesse seda, kuidas liidu üldine finantsraamistik aitab kaasa soolise võrdõiguslikkuse paranemisele ning tagab soolise aspekti arvestamist;
- C. arvestades, et dokumendis „Strateegiline kohustus soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019“, mis avaldati 2015. aasta detsembris, kinnitatakse kavatsust jätkata tööd meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamiseks ning juhitakse tähelepanu ELi rahastamise tähtsusele soolise võrdõiguslikkuse toetamisel;
- D. arvestades, et ELi vahendid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks põhiõiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse valdkonnas õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse 2014.–2020. aasta programmi kaudu ulatuvad kokku 439,5 miljoni euroni, millest 35 % on eraldatud kahele eesmärgile, mis on seotud soolise võrdõiguslikkusega ja naistevastase vägivalla vastu võitlemist käsitleva Daphne programmiga;
- E. arvestades, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames kulutatakse aastatel 2014–2020 umbes 5,85 miljardit eurot soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmete, kusjuures 1,6 % sellest Euroopa Sotsiaalfondi konkreetse investeerimisprioriteedi „Meeste ja naiste võrdõiguslikkus kõikides valdkondades, kaasa arvatud töö saamisel ja karjääri

edendamisel, töö- ja eraelu ühitamine ning võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise edendamine“ raames;

- F. arvestades, et ELi enda eelarvet kontrolliv institutsioon – Euroopa Kontrollikoda – on sooliselt tugevasti tasakaalust väljas ning 2016. aastal süvendati seda olukorda iga uue ametissenimetamisega;
- G. arvestades, et kõige selgemalt näitab soolist võrdõiguslikkust võrdne töötasu, kuid sama tähtsad on ja ELi jõupingutused ja nende tulemused naiste osakaalu suurendamiseks tööturul ning meeste ja naiste võrdse majandusliku iseseisvuse suurendamiseks, edendades naiste ja meeste võrdsust otsuste tegemises, võideldes soolise vägivalla vastu ja toetades ohvreid, samuti edendades soolist võrdõiguslikkust ja naiste õigusi kogu maailmas;
- H. arvestades, et 13. aprillil 2016. aastal Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud uues institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes toetatakse kohustusliku järelevalve kehtestamist ja mõõdetavate näitajate kasutuselevõttu, et koguda selle alusel tõendeid õigusaktide mõju kohta koha peal ning toetada edasisi meetmeid, vältides halduskoormust;
- I. arvestades ÜRO Pekingi 1995. aasta tegevusprogrammi, milles kutsuti üles kasutama eelarveprotsessis sootundlikku lähenemisviisi;
 - 1. märgib, et sooteadlik eelarvestamine peaks olema demokraatliku valitsemistava vahend, mis aitab tagada soolist võrdõiguslikkust; on seisukohal, et eelarvekontrolli ülesanded peaksid viitama sellele, mil määral ELi eelarve ja selle rakendamine soodustab või takistab võrdõiguslikkuse poliitikat; leiab, et praegune lõhe meeste ja naiste töötasu vahel sama töö eest on täiesti vastuvõetamatu;
 - 2. märgib, et mõnedes poliitikavaldkondades (töehõive, sotsiaalvaldkond ja kaasamine, siseasjad, õigusasjad, areng ja koostöö, teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja kultuur) kaalutakse eelarve kasutamist meeste ja naiste võrdsete võimaluste kindlustamiseks, kuid usub, et seda tuleks kasutada kõikides neis poliitikavaldkondades, kus see on mõistlik, ning see peaks aitama tagada naistele juurdepääsu nii tööturule kui ka vastutavatele ja otsustamisega seotud ametikohtadele samadel tingimustel nagu meestelegi, lisaks peaks see aitama kaotada soolist palgalõhet;
 - 3. rõhutab, kui oluline on lisada eelarveprotsessi soolise aspekti arvestamine kui eraldi analüüsikategooria, tagades, et oleks kättesaadav kvalitatiivne analüüs soolise palgalõhe jälgimiseks ja viimaks kaotamiseks, liikudes sel moel täieliku soolise võrdõiguslikkuse suunas;
 - 4. usub, et nõuetekohaselt rakendatud sooteadlikul eelarvestamisel on positiivne mõju, kuna see parandab üldiselt naiste töövõimalusi ja sissetulekut ning laiendab samal ajal ka töötajaskonda;
 - 5. soovib pöörata eritähelepanu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide meetmetele, millega toetatakse investeringuid haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuteenustesse, ja seada need esikohale, sest nende teenuste rahastamist riiklikul ja kohalikul tasandil vähendatakse;

6. mõistab hukka asjaolu, et soolise võrdõiguslikkuse eesmärgid jäävad liiga sageli alla teistele poliitikaeesmärkidele, mida käsitletakse samal eelarvereal;
7. peab kahetsusväärseks soo alusel rühmitatud andmete ja soopõhiste näitajate puudumist, mida on vaja, et jälgida ja hinnata meetmeid, mida rahastatakse ELi eelarvest soolise võrdõiguslikkusega tegelemiseks; peab tervitatavaks mõnedes ELi meetmetes ja poliitikavaldkondades, näiteks ESFis tehtud jõupingutusi võtta kasutusele soopõhiseid näitajaid ja koguda soolisest eristatud andmeid; peab oluliseks tugevdada jõupingutusi nende näitajate väljatöötamiseks, et jälgida kõiki ELi soolise võrdõiguslikkuse poliitika olulisemaid valdkondi; tunneb heameelt, et strateegilises kohustuses soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019 on otsustatud parandada andmete kogumist Eurostati, Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE), Eurofoundi, Euroopa Nõukogu ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti toetusel;
8. väljendab veel kord muret väga suure soolise tasakaalustamatuse pärast Euroopa Kontrollikojas, mille liikmeteks on praegu 28 meest ja ainult kolm naist (kaks vähem kui 2016. aasta alguses) – tegemist on suurima soolise lõhega ELi institutsioonides; palub, et nõukogu esitaks nüüdsest Euroopa Parlamendile igale ametikohale määramiseks alati kaks kandidaati – mees- ja naissoost, kuni on saavutatud vastuvõetav tasakaal;
9. palub, et kontrollikoda esitaks ELi uue tulemuspõhise eelarvestamise kontekstis andmeid eelarve ja Euroopa programmide mõju kohta nii ELi võrdõiguslikkuse poliitika konkreetsetele eesmärkidele kui ka selle poliitika horisontaalsetele aspektidele, nii oma soovitusel kui ka eraldi aruannetes;
10. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada terviklikku arutelu poliitikameetmete ja eelarvevalikute kohta, et tugevdada poliitikameetmeid, mis aitaksid kaasa soolise võrdõiguslikkuse tagamisele ja lõppeesmärgi saavutamisele – võrdne tasu võrdse töö eest kõigile.
11. nõuab vastavalt ELi eelarve vahendute vastutustundliku kasutamise põhimõttele üksikasjalikku kulude-tulude analüüsi, et loobuda soolise aspekti arvestamise assigneeringutest, mis on osutunud ebatõhusaks;
12. mõistab hukka igasuguse diskrimineerimise ja vägivalda meeste ja naiste vastu.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	9.1.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Inés Ayala Sender, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Verónica Lope Fontagné, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Brian Hayes, Cătălin Sorin Ivan, Benedek Jávor, Dan Nica, Julia Pitera, Miroslav Poche, Patricija Šulin
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Clare Moody

**VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	25.1.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 4 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Catherine Bearder, Biljana Borzan, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Forenza, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Sorin Moisă

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

20	+
ALDE	Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
GUE/NGL	Eleonora Forenza, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Rosa Estaràs Ferragut, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Iratxe García Pérez, Sorin Moisă, Maria Noichl, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Terry Reintke, Ernest Urtasun

4	-
ECR	Arne Gericke, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
ENF	Mylène Troszczynski

2	0
PPE	Marijana Petir, Michaela Šojdrová

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu